Teitl: **Title:**	Polisi Gwerth am Arian
Fersiwn: **Version**	
I bwy mae'r Polisi hwn yn berthnasol? **Who does this Policy Relate to?**	Llywodraethwyr / Aelodau Cyfetholedig o'r Pwyllgorau / Staff / Myfyrwyr

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth / Equality & Diversity

Dolen at Gam 1 Asesu Effaith (ar Gydraddoldeb a'r Gymraeg): / Impact Assessment Stage 1 (Equality & Welsh) link:	*Cam 1 EIA Polisi Gwerth am Arian*
Effaith ar yr Iaith Gymraeg *Mae asesiad effaith wedi'i gynnal ar y polisi hwn i ystyried ei effaith ar yr Iaith Gymraeg yn unol â Safonau'r Gymraeg (94-104) a Mesur yr Iaith Gymraeg (Cymru) 2011.*	*Welsh Language Impact* An impact assessment has been carried out on this policy to consider its effect on the Welsh Language in accordance with the Welsh Language Standards (94-104) and the Welsh Language (Wales) Measure 2011.

Adolygu a Chymeradwyo / Review and Approval

<table>
<tr><td>Perchennog y Ddogfen:
Document Owner:</td><td colspan="3">Cyfarwyddwr Cyllid</td></tr>
<tr><td>Ymgynghoriad /
Consultation:</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td rowspan="6">Dyddiad cymeradwyo /
Date Approved</td><td colspan="2">Cymeradwyaeth y Pwyllgor Mewnol e.e. Grŵp Diogelu / Internal Committee Approval e.g. Safeguarding Group</td><td>Enw'r Grŵp a'r Dyddiad / Name of group & date</td></tr>
<tr><td colspan="2">Pwyllgor Cyfathrebu a Diwylliant / Communications & Culture Committee:</td><td>03/09/25</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Pwyllgorau'r Bwrdd / Board Committees:</td><td>Pwyllgor Archwilio a Risg / Audit & Risk Committee:</td><td>26/11/25</td></tr>
<tr><td>Pwyllgor Cwricwlwm a Safonau / Curriculum & Standards Committee</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Pwyllgor Cyllid, Pobl a Diwylliant / Finance, People & Culture Committee:</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Corff Llywodraethu / Governing Body:</td><td>10/12/25</td></tr>
<tr><td>Dyddiad Adolygu:
Review Date:</td><td colspan="3">Mehefin 2028</td></tr>
</table>

Anfonwch y ddogfen wedi ei chymeradwyo i'w chyfieithu gan ddefnyddio'r Ffurflen Cais Cyfieithu
Send approved document for Translation using the Translation Request Form

Rhifwch bob adran a pharagraff
Please number each section and paragraph

Tabl Cynnwys

Polisi Gwerth am Arian

1.	Cwmpas	3
2.	Cyflwyniad	3
3.	Amcanion	3
4.	Cyfrifoldebau	3
5.	Caffael	4
6.	Adrodd	4
7.	Adolygu	4

1. **Cwmpas**

1.1. Mae'r polisi hwn yn berthnasol i Lywodraethwyr, aelodau cyfetholedig pwyllgorau a'r holl staff sy'n gweithio i'r Coleg.

2. **Cyflwyniad**

2.1. Mae Coleg Cambria yn cydnabod ei gyfrifoldeb i gyflawni gwerth am arian o'i holl weithgareddau, sut bynnag y maent yn cael eu hariannu. Mae'r Coleg wedi ymrwymo i fynd ar drywydd yr economi, effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd fel yr amlinellir yn y Strategaeth Ariannol a Chynllun Strategol. Bydd y Coleg yn ceisio mabwysiadu arfer dda ac ymgorffori egwyddorion gwerth am arian ym mhob un o'i weithgareddau.

2.2. Mae Gwerth am Arian yn mesur cost, yn ogystal ag ystyried ansawdd ac addasrwydd at y pwrpas i benderfynu a yw nwyddau a gwasanaethau yn werth da. Bydd y dull mwyaf effeithiol at werth am arian ar gyfer y Coleg yn cael ei gyflawni trwy edrych arno fel cysyniad eang a dull gweithredu a ddylai dreiddio trwy bob agwedd ar y sefydliad.

2.3. Nod y Coleg yw cael systemau ar waith i sicrhau ei fod yn gweithredu'n ddarbodus (gan ddefnyddio'r isafswm adnoddau ar gyfer lefel gwasanaeth penodol), yn effeithlon (gan wneud y gorau o ddarparu o fewn lefel penodol o adnodd) ac yn effeithiol (gwneud y gweithredoedd mwyaf addas i gyflawni amcanion).

3. **Amcanion**

3.1. I gyflawni gwerth da am arian, mae'r Coleg wedi gosod yr amcanion hyn i'w hun:

- Integreiddio egwyddorion gwerth am arian yn y prosesau rheoli, cynllunio ac adolygu presennol.
- Mabwysiadu arfer dda gydnabyddedig lle bo hynny'n briodol.
- Ymgymryd ag astudiaethau gwerth am arian ar feysydd gweithgarwch y nodwyd sydd angen sylw, a lle disgwylir i'r adolygiad arwain at fanteision sylweddol.
- Meincnodi gweithgareddau'r Coleg yn erbyn gweithgareddau a sefydliadau tebyg eraill lle ystyrir fod hyn yn ddefnyddiol.
- Ymateb i gyfleoedd i wella darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gweithgareddau.
- Hyrwyddo diwylliant o wella parhaus.
- Dangos yn weithredol i arsylwyr mewnol ac allanol ein bod yn ceisio cyflawni gwerth am arian yn yr holl weithgareddau.
- Sicrhau bod y staff i gyd yn sylweddoli bod ganddynt rwymedigaeth i sicrhau gwerth am arian ar gyfer y Coleg fel rhan o'u gweithgarwch arferol.

4. **Cyfrifoldeb**

4.1. Mae pob aelod o staff y Coleg yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb ac nid yw wedi ei gyfyngu i'r rheiny sydd â chyfrifoldeb am adnoddau neu gyfrifoldebau ariannol.

4.2. Mae gan y Corff Llywodraethu ddyletswydd amlwg wedi'i orfodi gan y Memorandwm Ariannol gyda Llywodraeth Cymru. Mae'r Memorandwm yn

disgwyl i'r Corff Llywodraethu edrych am, ac arddangos Gwerth am Arian wrth ddefnyddio arian cyhoeddus. Mae colegau yng Nghymru yn parhau i fod yn ddarostyngedig i Femorandwm Ariannol Llywodraeth Cymru nes bod fframwaith rheoleiddio Medr ei hun yn dod i rym. Yn ogystal â hynny, dylai'r Corff Llywodraethu barhau i adolygu ei drefniadau rheoli'r holl adnoddau sydd dan ei reolaeth. Mae'r Pwyllgor Archwilio a Risg yn goruchwylio materion gwerth am arian yn rheolaidd o dan ei gylch gorchwyl a gytunwyd arno.

4.3. Mae gofyn i'r Pwyllgor Archwilio a Risg, dan y Cod Ymarfer Archwilio, a'i gylch gorchwyl ei hun, fodloni ei hun bod trefniadau boddhaol ar waith i hyrwyddo darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd. Mae gofyn i'r pwyllgor rannu ei farn am y trefniadau i'r Corff Llywodraethu yn ei adroddiad blynyddol.

4.4. Disgwylir i'r Archwilwyr Mewnol i gynnal yr holl archwiliadau mewn modd sy'n diwallu amcanion y polisi Gwerth am Arian. Dylai ystyriaethau Gwerth am Arian ddylanwadu ar gwmpas y rhaglen archwilio flynyddol a chwmpas yr archwiliadau unigol. Bydd y Coleg yn comisiynu astudiaethau gwerth am arian penodol gan yr Archwilwyr Mewnol pan fo angen.

4.5. Mae gan y Tîm Uwch Reoli gyfrifoldeb weithredol i roi trefniadau ar waith er mwyn sicrhau Gwerth am Arian. Mae'r Tîm Uwch Reoli hefyd yn gyfrifol am roi gwybod i'r Corff Llywodraethu a'r Pwyllgor Archwilio a Risg am faterion Gwerth am Arian.

4.6. Mae gan reolwyr y cyfrifoldeb gweithredol i gynnal ymwybyddiaeth arferion da yn eu maes gweithredu eu hunain, ac i sicrhau fod y rhain yn cael eu dilyn yn briodol.

4.7. Dylai'r holl staff ymdrechu i geisio a chyflawni Gwerth am Arian ym mhob gweithgaredd, ac i dynnu sylw rheolwyr at unrhyw gyfleoedd i wella.

5. <u>Caffael</u>

5.1. Elfen bwysig o ymrwymiad y Coleg i gyflawni Gwerth am Arian yw'r ymgyrch o gael nwyddau a gwasanaethau sy'n darparu'r ansawdd priodol am y pris gorau ar delerau addas. Dyma gyfrifoldeb yr adran Caffael yn bennaf, sy'n rhoi arweiniad i ddeiliaid cyllideb am sut i gael y gwerth gorau am arian wrth brynu.

5.2. Lle bo'n bosibl, mae nwyddau a gwasanaethau yn cael eu caffael o gontractau consortiwm prynu sector cyhoeddus priodol. Profwyd y contractau hyn yn llawn yn y farchnad gan fodloni'r holl ddeddfwriaeth gaffael briodol a sicrhau bod y Coleg yn elwa o brisiau cystadleuol oherwydd y darbodion maint.

5.3. Rhaid cynnal cydymffurfiaeth bob amser gyda'r canllawiau a nodwyd yn y Polisi Caffael a'r Rheoliadau Ariannol. Mae'r Polisi Caffael a'r Rheoliadau Ariannol wedi'u diweddaru i adlewyrchu'r newidiadau a gyflwynwyd o dan Ddeddf Diwygio Caffael 2023 (PRA2023) a ddaeth i rym o fis Chwefror 2025.

6. Hysbysu

6.1. Bydd adroddiad blynyddol Caffael yn cael ei gyflwyno yng nghyfarfod Tymor yr Hydref y Pwyllgor Archwilio a Risg. Bydd yr adroddiad hwn yn gosod rhaglen meysydd i'w hadolygu ac amserlenni, crynodeb o'r adolygiadau a gyflawnwyd ac yn tynnu sylw at weithgareddau sy'n parhau i arddangos Gwerth am Arian.

7. Adolygiad

7.1. Bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu bob tair blynedd gydag unrhyw ddiwygiadau a gynigir yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio a Risg i gael eu cymeradwyo.